

Pohjois-Savon hyvinvointialueen hankintaohje

Sisällysluettelo

1 Yleistä.....	4
2 Hankintamenettelyyn liittyviä määräyksiä.....	5
2.1 Hyvä hankintatapa	5
2.2 Esteellisyys ja kilpailuneutraalisuus	5
2.3 Asiakirjojen julkisuus ja salassapito	5
2.4 Tilaajavastuulaki.....	6
3 Hankintatapojen määrittelyjä	7
3.1 Pienhankinnat	7
3.2 Kansalliset kynnysarvot ylittävät hankinnat.....	7
3.3 EU-kynnysarvot ylittävät hankinnat	7
3.4 Suorahankinta	8
4 Hankinnan valmistelu	9
4.1 Hankinnan valmistelevat toimenpiteet.....	9
4.1.1 Talousarviohankinnat	9
4.1.2 Investoinnit	10
5 Kilpailuttaminen	12
5.1 Yleistä	12
5.2 Pienhankintojen kilpailuttaminen	13
5.3 Kansallisen kynnysarvon ylittävien hankintojen kilpailuttaminen ...	13
5.4 Tarjouspyynnöt ja tarjousten vertailu	13
6 Tarjouspyynnön laatiminen (omat erillishankinnat/pienhankinnat).....	15
7 Päätöksenteko.....	16
7.1 Hankintapäätös	16
7.2 Päätösvalta	18
8 Ostamis- ja tilaamiskäytännöt	19
8.1 Tavaroiden ja palveluiden ostaminen.....	19
8.2 Tilaamiskäytännöt	19
8.3 Tilaaminen SAP/Selma-järjestelmällä	21
8.3.1 SAP-ERP-osio.....	21
8.4 Tilaaminen kiertäviltä edustajilta	21

9 Muita hankintaprosessissa huomioitavia seikkoja	22
9.1 Säteilyä tuottavien laitteiden hankinta	22
9.2 Option käyttäminen sopimuksessa	22
9.3 Option käyttöönottoa/ hankinnan jatkoaikaa koskevat päätökset ..	22
9.4 Hinnan korotukset sopimuskaudella	23
9.5 Pohjois-Savon hyvinvointialueen käyttö referenssikohteena	23
9.6 Laitteen/ tuotteen laina-, tai koekäyttö lääketieteellisin perustein ..	24
9.7 Laitteen/ tuotteen koekäyttö kilpailutuksen yhteydessä	24
10 Yhteystiedot ja lomakkeet	26

1 Yleistä

Hankinnat jakautuvat tavara- ja palveluhankintoihin. Tavaroiden ja palveluiden hankkiminen on monivaiheinen prosessi, jossa eteneminen on ohjeistettu ja säädelty lainsäädännöllä sekä eriasteisilla ohjeilla. Kaikissa hankinnoissa noudatetaan julkisia hankintoja koskevia lakeja (hankintalaki), sitä täydentäviä asetuksia sekä tarkempia soveltamisohjeita.

Hankintalakia ei sovelleta hankintoihin, jotka tehdään Pohjois-Savon hyvinvointialueen sidosyksiköiltä in-house periaatteella eikä pienhankintoihin. Hankintalakia ei sovelleta myöskään hankintalaissa erikseen todettuihin, lain soveltamisalan ulkopuolelle jääviin hankintoihin.

Hankintatoimintaa koskevien lakien ja ohjeiden lisäksi Pohjois-Savon hyvinvointialueen hankinnoissa ja ostotoiminnassa noudatetaan Pohjois-Savon hyvinvointialueen omia menettelyohjeita ja toimivaltaa koskevia päätöksiä.

Lääkinnällisten laitteiden hankinnan yhteydessä tulee hankinnassa olla mukana Pohjois-Savon hyvinvointialueen tieto- ja laitehallintapalvelut.

2 Hankintamenettelyyn liittyviä määräyksiä

2.1 Hyvä hankintatapa

Pohjois-Savon hyvinvointialueen hankinnat on suoritettava hankintalain, hankintaohjeiden ja hyvän hankintatavan mukaisesti. Hankintojen yhteydessä ei saa vastaanottaa henkilökohtaisia etuja.

2.2 Esteellisyys ja kilpailuneutraalisuus

Tarjouksen, hankintaa koskevan sopimuksen tai sen tulkintaa koskevan asian käsittelyyn tai tavaran tai palvelun tarkastamiseen osallistuvan henkilön tulee olla esteetön. Esteellisyydestä hankinta-asioissa on voimassa, mitä siitä on erikseen säädetty hallintolaissa.

2.3 Asiakirjojen julkisuus ja salassapito

Kansallisen kynnyksarvon ylittävien hankintoja koskevien asiakirjojen julkisuus riippuu hankinta-asian käsittelyvaiheesta. Asiakirjojen julkisuudessa noudatetaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) eli julkisuuslain säännöksiä. Hankintapäätös on julkinen sen allekirjoituksen jälkeen, muut hankintaan liittyvät asiakirjat ovat julkisia ainoastaan asianosaisille siihen saakka, kunnes hankintasopimus on tehty, ellei niihin liity liikesalaisuuksia.

Alle kansallisen kynnyksarvon hankinnat eivät kuulu hankintalain soveltamisalaan, mutta näitä kansallisen kynnyksarvon alittavia hankintoja ohjaavat kuitenkin hankintalain kilpailutus- ja muut hyvän hankintatavan ja hyvän hallinnon periaatteet.

Hankintoja koskevia ohjeita ja palveluita antaa Pohjois-Savon hyvinvointialueen oma hankintapalvelut -yksikkö.

2.4 Tilaajavastuulaki

Tämän lain tarkoituksena on edistää yritysten välistä tasavertaista kilpailua ja työehtojen noudattamista sekä luoda yrityksille ja julkisoikeudellisille yhteisöille edellytyksiä varmistaa, että niiden kanssa vuokratyöstä tai alihankinnoista sopimuksia tekevät yritykset täyttävät sopimuspuolina ja työnantajina lakisääteiset velvoitteensa.

3 Hankintatapojen määrittelyjä

3.1 Pienhankinnat

Pienhankinnoiksi lasketaan Pohjois-Savon hyvinvointialueen hankinnat, joiden arvo on:

- 4 000–60 000 € tavara- ja palveluhankinnoissa sekä suunnittelukilpailuissa
- 4 000–400 000 € sosiaali- ja terveydenhuollon palveluhankinnoissa
- 4 000–300 000 € muut erityiset palveluhankinnat
- 4 000–500 000 € käyttöoikeussopimukset
- 4 000–150 000 € rakennusurakat

3.2 Kansalliset kynnsarvot ylittävät hankinnat

- 60 000 € tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut
- 400 000 € sosiaali- ja terveydenhuollon palveluhankinnat
- 300 000 € muut erityiset palveluhankinnat
- 500 000 € käyttöoikeussopimukset
- 150 000 € rakennusurakat ja
- 500 000 € käyttöoikeussopimukset, ks. HILMA:ssa olevat rajat

3.3 EU-kynnsarvot ylittävät hankinnat

- 215 000 € tavaroiden ja palveluiden sekä suunnittelukilpailut (valtion keskushallinto 140.000 euroa)
- 5 382 000 € rakennusurakat

Erityisalojen hankintalain soveltamisalalla EU-kynnsarvot ovat tavaroiden, palvelujen ja suunnittelukilpailutusten osalta 431 000 € ja rakennusurakoiden ja käyttöoikeussopimusten osalta 5 382 000 €.

EU-kynnsarvot vahvistetaan kahdeksi vuodeksi kerrallaan komission asetuksella. EU-kynnsarvot perustuvat Maailman kauppajärjestön julkisia hankintoja koskevassa sopimuksessa sovittuihin kynnsarvoihin.

Hankinnan ennakoitua arvoa laskettaessa perusteena on koko sopimuskauden aikana tehtävien hankintojen arvonlisäveroton yhteisarvo. Hankinnat tulee suorittaa toiminnan tehokkuuden kannalta tarkoituksenmukaisina kokonaisuuksina (tuote- ja palveluryhmät).

Sopimuskauden pituus tulee määritellä toiminnan luonne ja hankinnan toistuvuus huomioiden tarkoituksenmukaiseksi.

3.4 Suorahankinta

Suorahankinnalla tarkoitetaan kansallisen tai EU kynnysarvon ylittävää hankintaa, jossa hankkiva toimintayksikkö tekee hankinnan tarjouskilpailua järjestämättä vain yhdeltä toimittajalta.

Alle kansallisen kynnysarvon hankinnat ovat pienhankintaa ja tämä suorahankintaohje ei koske niitä hankintoja, eikä niissä saa käyttää hankintalain suorahankintaperusteita. Kansallisen kynnysarvon alle jäävät suorahankinnat perustellaan normaaliin tapaan hyvän hallinnon perusteiden mukaisesti.

Suorahankintojen hankintavaltuudet määräytyvät Pohjois-Savon hyvinvointialueen hallintosäännön mukaisesti.

Suorahankinta on sallittu vain hankintalaista (§ 40–41) ilmenevin erityisin perustein, joita on tulkittava suppeasti. Suorahankinta on mahdollista mm. silloin, kun vain tietty toimittaja pystyy toteuttamaan hankinnan tai kun ennalta arvaamattoman syyn aiheuttaman kiireen johdosta hankintaa ei ehditä kilpailuttaa. Vastaavasti aikaisempaa hankintaa täydentävä lisähankinta on tietyin edellytyksin mahdollista ilman kilpailutusta. Jos alkuperäisen hankinnan kilpailutus on palveluhankinnassa tai rakennusurakassa tehty optioehdoin, voi suora jatkohankintasopimus olla mahdollinen tällä perusteella.

Tieto suorahankintapäätöksestä toimitetaan Pohjois-Savon hyvinvointialueen hankintapalvelut -yksikköön, joka julkaisee

tiedot myös julkisten hankintojen ilmoituskanavassa eli
Hilmassa.

4 Hankinnan valmistelu

4.1 Hankinnan valmistelevat toimenpiteet

Ennen varsinaisen hankintaprosessin käynnistämistä yksikön on varmistettava käytettävissä olevista määrärahoista ja tehtävä hankinnan vaikuttavuuden arviointi toiminnan kehittämisen näkökulmasta, jolla selvitetään mahdollisen hankinnan todellinen tarve sekä vaikuttavuus.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen kiinteistöhallinto tulee ottaa mukaan jo hankinnan suunnitteluvaiheessa sellaisten hankintojen osalla, joissa on arvioitavissa tarvetta tila- tai järjestelmämuutoksiin. Tällaisia ovat kaikki isot laitteet sekä laitteet, joissa tehdään kiinteää kytkentä johonkin rakennuksen järjestelmään (sähkö, tietoverkko, kaasut, vesi- ja viemäri, kylmä, jne).

Sovelluksia mahdollisesti sisältäviin hankintoihin tulee ottaa mukaan Pohjois-Savon hyvinvointialueen tieto- ja laitehallinto jo hankinnan suunnitteluvaiheessa ennen tarjouspyynnön julkaisua. ICT-, sovellushankinnat ja niihin liittyvät palveluostot sekä lääkinnällisten laitteiden hankinnat on hyväksyttävä aina Pohjois-Savon hyvinvointialueen tieto- ja laitehallinnossa.

Servican välinehuolto tulee huomioida hankinnan suunnitteluvaiheessa niissä hankinnoissa, joissa hankittavalle välineelle/ laitteelle tullaan tarvitsemaan välinehuollon palveluita.

4.1.1 Talousarviohankinnat

Kulutustavaroiden, tavanomaisten irtaimistoesineiden, palveluhankintojen, sekä alle 30 000 € maksavien lääkintälaitteiden määrärahavaraukset tehdään toimintayksikön talousarvioon. Talousarviohankintoina tehtävät lääkinnällisten laitteiden hankinnat suunnitellaan Effector -järjestelmällä.

4.1.2 Investoinnit

Yli 30 000 € maksavat lääkintälaittehankinnat, sovellushankinnat ja rakentamishankkeet luokitellaan investointihankinnoiksi, joiden rahoitus hoidetaan asianomaisen ”investointipankin” kautta toimintayksiköiden tekemien esitysten perusteella. Lopullisesti investoinnit hyväksytään osana talousarviokäsittelyä Pohjois-Savon hyvinvointialueen valtuustossa.

Lääkintälaittehankintojen investointisuunnitelma tehdään Effectorin investointityökalulla, jossa huomioidaan myös elinkaarikustannukset, kuten huoltokulut, mahdollisesti laitteen hankintaan liittyvät laitekohtaiset tarvikekulut, sekä ohjelmistoihin ja tiedonsiirtoon liittyvät kulut.

Sovelluspankin kautta rahoitettavasta hankkeesta tehdään esitys Gemilo -järjestelmään.

Lisäksi investointisuunnitelmaan liitetään mini-HTA ja vaikutusarviointia toiminnan muutosta ja uusia investointeja koskien.

Laitte- ja sovelluspankkien kautta rahoitettavien investointien kulut peritään korkoineen asiakasyksiköltä sisäisenä vuokrana.

Työasemat, oheislaitteet, mobiililaitteet ja puhelimet hankkii keskitetysti Istekki Oy.

Hyväksytyyn lääkintälaitteinvestoinnin tarpeen muuttuessa tehdään investoinnin muutoshakemus talousjohtajalle asianhallintajärjestelmässä (vakioteksti investointisuunnitelman muutoshakemus). Esitykseen tulee liittää uuden, sekä jo hyväksytyyn laitteen investointisuunnitelmalomake.

Rikkoontuneen lääkintälaitteen hankintaan haetaan rahoitusta talousjohtajalta asianhallintajärjestelmässä (vakioteksti: rahoitushakemus rikkorahasta). Hakemukseen tulee liittää Istekki Oy:n todistus siitä, ettei laitetta voi/kannata korjata, sekä tehdä investointisuunnitelma Effector -investointityökalulla uudesta laitteesta.

Tapaturmaisesti rikkoontuneesta lääkintälaitteesta haetaan korvausta Pohjois-Savon hyvinvointialueen vastuuvakuutuksesta. Oma-vastuu laitevahingoissa on 5000 €. Ohjeet korvauksen hakemisesta Pohjois-Savon hyvinvointialueen kotisivuilta.

Rakennusinvestointisuunnitelman laadinnasta vastaa kiinteistöhallinto. Rakennusinvestointisuunnitelma käsitellään ja hyväksytään vuosittain osana Pohjois-Savon hyvinvointialueen investointisuunnittelua.

5 Kilpailuttaminen

Kilpailuttaminen aloitetaan asianavauksella Pohjois-Savon hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmään.

5.1 Yleistä

Kaikki pienhankinnat sekä kansalliset ja EU:n kynnyksarvot ylittävät hankinnat on kilpailutettava. Kilpailuttamista, hankintapäätöstä ja hankintasopimuksen tekemistä koskevat menettelyt on kuvattu tässä ja Sansia Oy:n hankintaohjeessa.

Hankinnan arvo perustuu markkinaselvityksen perusteella tehtyyn arvioon. Kulutustavaran osalta hankinta-arvon laskemisessa täytyy ottaa huomioon koko Pohjois-Savon hyvinvointialueen volyyymi, ei ainoastaan hankkivan osaston tarve (SAP-raportti).

Lääkinnällisten laitteiden hankinnan arvoon tulee laskea laitteen elinkaarikustannukset, kuten huoltokulut, mahdolliset laitekohtaiset kertakäyttötarvikkeet, sekä ohjelmistoihin ja tiedonsiirtoon liittyvät kulut. Tieto- ja laitehallintapalvelut vastaavat elinkaarihallinnan suunnittelusta tarjouspyynnön valmistelussa.

Servica Oy:n tulee liittää osalliseksi hankintaan kertakäyttötarvikkeiden osalta, näin varmistetaan kertakäyttötarvikkeiden jakelu keskusvaraston kautta.

Toistaiseksi voimassa olevassa puitesopimuksessa hankinnan arvo lasketaan neljän vuoden hinta-arvion mukaan. Mikäli suunnitellun hankinnan arvioitu hinta asettuu lähelle kynnyksarvoa, on turvallisempaa noudattaa kynnyksarvon ylittävän hankinnan mukaista menettelyä, joka on sallittu kaikille hankinnoille niiden arvosta riippumatta.

Hankinnan suunnittelussa tulee ottaa huomioon kilpailutusprosessin viemä aika, joka EU-kynnyksarvon ylittävien hankintojen kohdalla on 4–6 kuukautta ja kansallisen kynnyksarvon ylittävillä hankinnoilla n. 2 kuukautta.

5.2 Pienhankintojen kilpailuttaminen

Pienhankintojen kilpailutuksessa käytetään ensisijaisesti siihen tarkoitettua sähköistä järjestelmää. Muussa tapauksessa on laadittava kirjallinen tarjouspyyntö, joka lähetetään sähköpostin liitteenä mahdollisille tarjoajille.

Tarjoukset on pyrittävä pyytämään mahdollisuuksien mukaan vähintään kolmelta mahdolliselta tarjoajalta. Pienhankintojen kilpailuttamisessa auttaa ja neuvoo Pohjois-Savon hyvinvointialueen hankintapalvelut -yksikkö.

5.3 Kansallisen kynnyksarvon ylittävien hankintojen kilpailuttaminen

Kansallisen kynnyksarvon ylittävät hankinnat kilpailuttaa, suora-hankintoja, kiinteistötoimeen ja rakennusinvestointeihin liittyviä hankintoja eräitä muita erikseen sovittuja hankintoja lukuun ottamatta, Sansia Oy.

Kilpailutuksen aloitus tehdään Sansia Oy:lle toimeksiantona Claudia-järjestelmässä, josta välittyy tieto Pohjois-Savon hyvinvointialueen hankintapalvelut-yksikköön.

Pelastuslaitos vastaa oman kalustonsa kilpailuttamisista ja hankinnoista, sekä kahdesta isosta hankintarenkaasta; pienkalusto 9 laitosta, raskas kalusto eli kuorma-autot 8 laitosta.

Kansallisen kynnyksarvon ylittävissä hankintojen kilpailutuksesta tulee huomioida koko ERVA-alueen mahdollisuus liittyä hankintaan.

Toimintayksikkö määrittelee tarjouspyynnössä esitettävät, tuotetta koskevat vähimmäisvaatimukset sekä toivottavat lisäarvoa tuovat ominaisuudet. Vähimmäisvaatimuksia määritettäessä on huomioitava jo tehty markkinaselvitys ja tehdä määrittely realistisesti suosimalla kokonaistaloudellista etua.

5.4 Tarjouspyynnöt ja tarjousten vertailu

Sansia Oy:n kilpailuttamien useamman organisaation käyttämien tavararyhmien tarjouspyyntöjen valmistelu ja tuoteominaisuuksien määrittely ja tarjousvertailujen läpikäyminen tapahtuu asiantuntijatiimeissä, jotka koostuvat Sansia Oy:n asiakaskuntaan kuuluvien yksiköiden erityisalojen asiantuntijoista.

Pienhankinnoissa toimintayksikkö valmistelee tarjouspyynnön ja tekee tarjousten vertailun. Pohjois-Savon hyvinvointialueen hankintapalvelut auttaa tarvittaessa.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen hallintosääntö määrittelee viranhaltijoille toimivallan hankintoihin.

6 Tarjouspyynnön laatiminen (omat erillishankinnat/pienhankinnat)

Hankintaprosessissa tarjouspyyntö on tärkein asiakirja. Tämän vuoksi tarjouspyynnön sisältöön ja siinä esitettyyn tuotteen ominaisuuksien määrittelyyn on kiinnitettävä erityistä huomiota. Tarjouspyynnössä on yksiselitteisesti kuvattava hankintapäätökseen vaikuttavat kriteerit, joko halvin hinta tai kokonaistaloudellinen edullisuus. Useimmat epäonnistumiset hankintaprosessissa johtuvat puutteellisesti valmistellusta tarjouspyynnöstä. Pahimmillaan puutteellisesti valmisteltu tarjouspyyntö voi johtaa siihen, että joudutaan hankkimaan kokonaistaloudellisesti epäedullinen ja tarpeisiin soveltumaton tuote. Perehtyminen markkinoilla oleviin tuotteisiin ja niiden vertaaminen omiin tarpeisiin ennen tarjouspyynnön lähettämistä edesauttaa tarkoituksenmukaisten tuoteominaisuuksien määrittelyssä.

Tarjouspyynnössä ilmoitettuja tuotteen ominaisuuksia tai muita ehtoja ei tarjouspyynnön lähettämisen jälkeen enää voida muuttaa ja saatuja tarjouksia voidaan vertailla ainoastaan tarjouspyynnössä ilmoitettujen vaatimusten ja ominaisuuksien perusteella. Myöskään laatuominaisuuksien ylikorostamisella ei voida lisätä valinnan vapautta päätöstilanteessa, koska myös laatutekijöiden yksityiskohtaiset kriteerit on ilmoitettava jo tarjouspyynnössä.

Hankittavan tuotteen kriteereitä ja laatuvaatimuksia määrittäessä on otettava huomioon, että laatuvaatimuksia ei aseteta korkeammiksi, kuin mitä kulloinkin on tarpeellista. Teknisiä vaatimuksia ei saa laatia siten, että ainoastaan tietyn valmistajan tuote voi tulla kysymykseen. Tiettyyn tavaramerkkiin viittaaminen edellyttää erityisiä perusteluja ja on sallittu ainoastaan, jos mainintaan liitetään ilmaisu ”tai vastaava”.

Tarjouspyyntöpohja löytyy Pohjois-Savon hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmän vakioteksteistä.

7 Päätöksenteko

7.1 Hankintapäätös

Alle 4 000 €:n vähäisissä hankinnoissa ei tehdä kirjallista hankintapäätöstä. Muissa kuin SAP-järjestelmän kautta tehdyistä tilauksista on Rondo-arkistoon tallennettava esim. Sähköposti tarjouksesta sisäisen valvonnan dokumentaatioksi.

Kaikissa yli 4 000 € pienhankinnoissa ja kaikissa ICT hankinnoissa on tehtävä hankintapäätös.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen hallintosääntö määrittelee viranhaltijoille toimivallan hankintoihin.

Hankintasopimus, jossa määritellään toimitusehdot, tehdään yli 10.000 €:n hankinnoista. Kaikista hankinnoista on oltava kuitenkin dokumentti tilauksesta kuten tilausvahvistus, sähköposti, tai jokin muu dokumentaatio.

Pienhankinnoista hankintapäätöksiä tehtäessä on otettava huomioon samat hankintoja koskevat yleiset periaatteet kuin kansallisen kynnysarvon suuruudessa ja sen ylittävissä hankinnoissa, vaikka hankintalakia ei niissä sovelletakaan.

Pienhankinnoissa asianosaisilla on oikeus tehdä kuntalain (§ 91–96) mukainen oikaisuvaatimus ja kilpailuun osallistuneille tarjouksen tehneille yrityksille on toimitettava hankintapäätös oikaisuvaatimusohjeineen. Hankintapäätöksessä on ilmoitettava kilpailun voittanut toimittaja, hinta sekä valinnan peruste. Hankintapäätösten kuuluttamisessa julkisessa tietoverkossa noudatetaan tätä koskevaa hallinnollista ohjetta; Pohjois-Savon hyvinvointialueen viranhaltijapäätösten julkaiseminen verkkosivuilla.

Kansallisen kynnysarvon ylittävistä hankinnoista, lukuun ottamatta jäljempänä mainittuja poikkeuksia, hankintapäätöksen ja -sopimuksen tekee Sansia Oy:n toimitusjohtaja tai kategoriapäällikkö. Kilpailutuksessa mukana ollut toimintayksikön vastuhenkilö hyväksyy sähköpostilla Sansia Oy:n kilpailutustuloksen ennen Sansia Oy:n päätöksentekoa.

Minikilpailutusta vaativan puitejärjestelyn kyseessä ollessa hankintapäätökset ja -sopimukset tehdään Pohjois-Savon hyvinvointialueen hallintosäännön määrittelemän toimivallan mukaisesti.

Puitejärjestelyn perusteella tehdyistä hankinnoista ei tehdä hankintapäätöstä, eikä -sopimusta vaan viranhaltijapäätös ko. puitejärjestelyn käytöstä.

Yleisimpien kulutustavaroiden ja tavanomaisten irtaimistoesineiden sekä Sansia Oy:n osakkaiden piirissä laajemmin käytettävien palveluiden kilpailutukset, hankintapäätökset ja hankintasopimukset tehdään keskitetysti Sansia Oy:ssä. Näiden keskitettyjen hankintojen kilpailutuksen koordinoinnista vastaa sairaanhoitopiirissä hankintapäällikkö. Keskitetysti kilpailutetut

tuotteet ja hyväksytyt toimittajat (=sopimustoimittajat) on rekisteröity ja nähtävillä Sansia Oy:n Claudia-sivuilta. Näitä sopimustoimittajilta ostettavia tuotteita ja palveluita voidaan tilata kilpailuttamatta.

Suorahankinnoissa sekä pienhankinnoissa hankintapäätökset ja -sopimukset tehdään Pohjois-Savon hyvinvointialueen hallintosäännön määrittelemän toimivallan mukaisesti.

Kaikki alkuperäiset kansallisen kynnysarvon ylittävät ja hankintasopimukset toimitetaan arkistointia varten Pohjois-Savon hyvinvointialueen kirjaamoon.

Kaupintavarastoon hankittavista tuotteista hankintapäätökset ja -sopimukset tehdään edellä kuvatulla tavalla, joko Sansia Oy:n tai sairaanhoitopiirin viranomaisen toimesta. Kaupintavarastosopimuksen tekee toimintayksikkö.

10 000 €- kansallisen kynnyksarvon alittavat hankintapäätökset julkaistaan internetissä Pohjois-Savon hyvinvointialueen asianhallinnan ohjeen mukaisesti.

7.2 Päätösvalta

Pohjois-Savon hyvinvointialueen viranhaltijoiden toimivalta hankintoihin perustuu hallintosääntöön. Tätä toimivaltaa ei sovelleta in-house puitesopimustoimittajilta hankittaviin palveluihin silloin kun tilattavat tuotteet löytyvät ko. toimittajien sähköisistä tilausjärjestelmistä. Muissa in-house yhtiöiltä tehtävissä hankinnoissa, joita ei voi tehdä tilausjärjestelmän kautta, tehdään viranhaltijapäätös: Päätös sidosyksikköhankinnasta (In-house).

8 Ostamis- ja tilaamiskäytännöt

8.1 Tavaroiden ja palveluiden ostaminen

Ostotoiminnassa hankintapäätös ja tilaus ovat hankintaprosessin eri vaiheita. Tarvikkeiden ja palveluiden tilaaminen edellyttää kohdan 3. mukaisia hankinta-asiakirjoja.

Ostotoiminnassa hankintapäätös ja tilaus ovat hankintaprosessin eri vaiheita. Ostaminen edellyttää asianmukaisen hankintapäätöksen ja hankintasopimuksen. Päätös ja sopimus voivat olla joko Sansia Oy:n tai Pohjois-Savon hyvinvointialueen viranhaltijan tekemiä. Tilaaminen on päätöksiin ja sopimuksiin perustuvaa tavaroiden ja palveluiden ”kotiinkutsua”, jossa ei ole kyse hallinnollisesta asiasta, vaan jatkuvan toiminnan turvaamiseksi tehtävistä rutiineista.

Materiaali- ja laiteostot tulee kirjata niille kuuluville kulutileille, riippumatta niiden toteumasta. Näin raportointi ja seuraavan vuoden talousarviosuunnittelu on realistista.

8.2 Tilaamiskäytännöt

Pohjois-Savon hyvinvointialueen in-house yhtiöiden puitesopimukseen perustuen tehtävät tilaukset erilaisten järjestelmien kautta eivät vaadi hankintapäätösten tekemistä,

Tilaamisesta vastaa tuotteen vastaanottava ja maksava toimintayksikkö. Irtaimistoesineiden ja laitteiden tilaamisessa auttaa Pohjois-Savon hyvinvointialueen hankintapalvelut -yksikkö

Pohjois-Savon hyvinvointialueen on olemassa kulutustavaroiden, irtaimistoesineiden ja laitteiden tilaamiseen erilaisia järjestelmiä ja palveluita, joita käyttämällä toimintayksiköt voivat vähentää omaa työmääräänsä ja samalla hyödyntää asiantuntijuutta hankintojen tekemisessä.

Kalusteiden, antenniverkkoon liitettävien televisioiden ja ns. valkoisen linjan kodinkoneiden (mikroaaltouunit, liedet, jää- ja pakastekaapit, astianpesukoneet, pyykinpesukoneet ja kuivausrummut, kuivauskaapit) sekä lääkejääkaappien tilaamisessa on oltava ensin yhteydessä kiinteistöyksikköön.

Lääkinnälliset laitteet tilaa Pohjois-Savon hyvinvointialueen hankintapalvelut-yksikkö. Lääkinnälliset laitteet, jotka hankitaan laitepalveluna, tilataan Pohjois-Savon hyvinvointialueen tieto- ja laitehallintapalveluiden toimeksiantona.

Kulutustavaran ja lääkinälliseksi laitteeksi luokitellun materiaalin tilaamiseen käytetään sähköistä SAP-tilausjärjestelmää, jolla tilataan tuotteita keskusvarastosta ja suoraan sopimustoimittajilta. Tuotteen saatavuus on aina ensisijaisesti varmistettava keskusvarastolta.

Apuvälineet tilataan Effector- järjestelmällä.

Tekstiilit tilataan Sakupe Oy:ltä Texportal-tilausjärjestelmällä.

Työasemat, puhelimet, mobiililaitteet ja niiden oheislaitteet sekä tarvittavat palvelupyynnöt tilataan Istekki Oy:stä Efect-itse-palvelukanavan kautta.

Tilaaminen internetin kautta on sallittua vain siinä tapauksessa, ettei ko. tuotetta ole saatavilla edellä mainituilla järjestelyillä. Tilaukset internetistä tehdään keskitetysti Pohjois-Savon hyvinvointialueen hankintapalvelut -yksikön kautta, joka voi ottaa kantaa onko internettilaus tarpeellinen ko. tuotteen kohdalla.

Tilaus on tehtävä sähköisellä järjestelmällä aina silloin, kun se on mahdollista. Näin saavutetaan merkittävää lisäarvoa ja kustannusten säästöä koko toimitusketjussa aina laskun maksamiseen saakka. Opastevideot SAP-Selma tilaamiseen

löytyvät Pohjois-Savon hyvinvointialueen kotisivuilta kohdasta tietojärjestelmät.

SAP-tilausjärjestelmän kautta menevien tilausten tekeminen edellyttää, että tilaajalla on esimiehen antama käyttöoikeus tilausjärjestelmään. Aina kun lasku vastaa järjestelmässä olevaa tilausta, tilaus katsotaan myös laskun hyväksymiseksi eikä las-u enää kierrä hyväksyttävänä. SAP-tilausjärjestelmän käyttöoikeuksista ja koulutuksesta huolehtii Pohjois-Savon hyvinvointialueen hankintapalvelut -yksikkö.

8.3 Tilaaminen SAP/Selma-järjestelmällä

Opastevideot SAP-Selma tilaamiseen löytyvät Pohjois-Savon hyvinvointialueen kotisivuilta kohdasta tietojärjestelmät.

8.3.1 SAP-ERP-osio

SAP-ERP-osio on Pohjois-Savon hyvinvointialueen hankintapalvelut-yksikön, leikkausyksiköiden ja sydäntoimenpideyksikön käytössä.

8.4 Tilaaminen kiertäviltä edustajilta

Tilaaminen on kielletty sairaalassa kiertäviltä edustajilta, jotka eivät ole sopimustoimittajia.

9 Muita hankintaprosessissa huomioitavia seikkoja

9.1 Säteilyä tuottavien laitteiden hankinta

Säteilyä tuottavien laitteiden käyttö edellyttää Säteilyturvakeskukseen (STUK) myöntämää turvallisuuslupaa. Turvallisuuslupahakemuksen käsittely STUK:ssa kestää tavallisesti n. kuusi viikkoa. Jotta voidaan varmistua siitä, että laitteen käyttöönotto ei viivästy puuttuvan turvallisuusluvan takia, on hankintaprosessin vastuuhenkilön otettava yhteys Pohjois-Savon hyvinvointialueen organisaation mukaiseen säteilyn käytön vastaavaan johtajaan viimeistään kaksi kuukautta ennen laitteen saapumista.

9.2 Option käyttäminen sopimuksessa

Julkisissa hankinnoissa optio tarkoittaa hankintasopimuksen lisäaikaa, jatkotilausta tai lisätilausta. Näitä käsitellään kilpailutuksessa hankintaan kuuluvana osana. Option mahdollisuudesta on ilmoitettava alkuperäisen sopimuksen kilpailutuksen yhteydessä julkaistussa tarjouspyynnössä. Option rahallinen arvo sisällytetään hankinnan kokonaisarvoon.

Hankintalaki ja hyvä hallintotapa edellyttävät, että kaikista hankintaa koskevista ratkaisuista tehdään päätös, (41 §). Päätöksestä on käytävä ilmi perusteet option (suorahankintana tehtävän hankinnan) käytölle.

9.3 Option käyttöönottoa/ hankinnan jatkoaikaa koskevat päätökset

Päätös option käyttöönotosta voidaan tehdä enintään kolmen vuoden kuluessa alkuperäisen sopimuksen tekemisestä.

Hankinnalle haettavasta jatkoajasta (esim. sopimuskausi päättyy ennen uuden sopimuksen voimaantuloa) täytyy tehdä suorahankintapäätös.

Päätöksen option käyttöönotosta / hankinnan jatkoajasta tekee:

- Sansia Oy, silloin kun päätös koskee useampaa Sansia Oy:n osakasta. Esitys option/jatkoajan käyttöönotosta tulee tulla toimialojen hankinnasta vastaavilta asiantuntijoilta. Esityksestä on oltava perustelut option/jatkoajan käyttöönotolle.
- Toimintayksikkö itse silloin, kun sopimus koskee vain yhteisöä itseään (kun kyseessä on erillishankinta). Pohjois-Savon hyvinvointialueen hallintosääntö määrittelee viranhaltijoille toimivallan hankintoihin.
- Päätös on perusteltava ja kopio toimitettava sekä Pohjois-Savon hyvinvointialueen hankintapalvelut -yksikköön, että Sansia Oy:lle tiedoksi.

Sansia Oy neuvottelee päätöksen saatuaan sopimukset toimittajan kanssa ja ilmoittaa tarvittavat hintakorjaukset SAP-järjestelmän ylläpitäjälle Servica Oy:lle.

9.4 Hinnan korotukset sopimuskaudella

Sansia Oy:n hankintapäätöksiin ja -sopimuksiin liittyvät hinnankorotukset hyväksyy ja päivittää tilausjärjestelmään sopimus-kaudella Sansia Oy.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen omiin hankintapäätöksiin ja -sopimuksiin liittyvät hinnankorotukset hyväksyy sopimuskaudella alkuperäisen hankintapäätöksen tehnyt viranhaltija ja tekee asiasta viranhaltijapäätöksen asianhallintajärjestelmään.

9.5 Pohjois-Savon hyvinvointialueen käyttö referenssikohteena

Sansian kilpailuttamien hankintojen uusien sopimusehtojen mukaan ” Toimittaja ei saa käyttää sopimusta tai tilaajan taikka asiakkaan nimeä markkinoinnissa ilman mainittujen kirjallista suostumusta, ellei toisin ole sovittu, Toimittaja saa kuitenkin käyttää sopimusta luottamuksellisena referenssitietona tehdessään tarjouksia hankintalainsäädännössä tarkoitetuille hankintayksiköille.

Sama koskee Toimittajaa myös suhteessa asiakkaaseen. ” Siten ne toimittajat, joilla on tämän sisältöinen sopimusehto, voivat käyttää Pohjois-Savon hyvinvointialueen kanssa tehtyä sopimusta referenssitietona ilman erillistä suostumusta kyseisen sopimusehdon mukaisesti. Jos toimittajilta kuitenkin tulee pyyntöjä Pohjois-Savon hyvinvointialueen nimen ja/tai sopimuksen käyttämisestä tarjoutusten referenssitietoina, selvitetään ensin, onko toimittajan ja Pohjois-Savon hyvinvointialueen välillä sopimus, jossa asiasta olisi jo määrätty. Mikäli ei ole, suostumus referenssitietona käyttämiseen tarjouspyyntöä varten voidaan antaa. Toimittajaa pyydetään toimittamaan pyyntö kirjallisena (esimerkiksi sähköpostilla), jossa on kuvattava referenssitiedon käyttötarkoitus.

9.6 Laitteen/ tuotteen laina-, tai koekäyttö lääketieteellisin perustein

Ohjaus Pohjois-Savon hyvinvointialueen hankintapalvelut yksiköstä.

9.7 Laitteen/ tuotteen koekäyttö kilpailutuksen yhteydessä

Koekäytöt toteutetaan tarjouskilpailujen yhteydessä alustavien tarjousvertailujen perusteella, mikäli koekäytöt katsotaan tarpeelliseksi. Koekäytön sijasta toimittaja voi hankintayksikön pyynnöstä käydä esittelemässä tarvikkeen tai laitteen.

Koekäytöistä sovitaan yhdessä hankinnan arvosta riippuen Pohjois-Savon hyvinvointialueen hankintapalvelut tai Sansia Oy:n, käyttäjien ja toimittajan kanssa. Istekki Oy:n asiantuntijatiimi avustaa yksikköä tarvittaessa koekäyttöön liittyvissä asioissa. Koekäytöstä ei tehdä koekäyttösopimusta, vaan se perustuu tarjouspyyntöön ja saatuun tarjoukseen.

Istekki Oy:lle toimitetaan tieto siitä, mihin hankintaan koekäyttö liittyy (kilpailutuksen numero). Mikäli näin ei tapahdu, koekäyttöä ei voida suorittaa.

Toimintayksiköillä on mahdollisuus koekäyttää useampia laitteita samanaikaisesti. Toimittajalta vaaditaan opastus laitteen koekäyttöön sekä laitteen asennus.

Toimittaja on vastuussa siitä, että laitteet/tarvikkeet toimitetaan tarpeeksi ajoissa ja niiden mukana on suomenkieliset käyttö- ja huolto-ohjeet, sisältäen suomenkieliset koriluettelot. Steriloitavat laitteet/tarvikkeet on toimitettava välinehuoltokeskukseen huolto-ohjeineen vähintään kolmea vuorokautta ennen niiden koekäyttöä.

Laitteiden koekäyttöä ei voida aloittaa ennen kuin ne on vastaanottotarkastettu Istekki Oy:n lääkintäteknikassa ja saatu hyväksyminen soveltuvuudesta ja kytkemisestä sairaalan verkkoihin.

Laitteiden koekäytön päättyessä käyttäjän on annettava koekäytöstä arviointi, joka tallennetaan Effector-järjestelmään ko. laitteen tietoihin, jatkotoimenpiteitä ajatellen.

Tarvikkeiden koekäytön päättyessä käyttäjän on annettava koekäytöstä arviointi, jatkotoimenpiteitä ajatellen. Lausunto tallennetaan Pohjois-Savon hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmään.

Koekäyttöarvioiden seuranta ja mahdollisista jatkotoimenpiteistä päättäminen on osaamiskeskusjohtajan vastuulla.

Koekäytön päättyessä laitetoimittaja sitoutuu poistamaan kaikki mahdolliset potilastiedot laitteesta veloituksetta.

10 Yhteystiedot ja lomakkeet

Sansia Oy;

<http://www.sansia.fi>

**Pohjois-Savon hyvinvointialueen hankintapalvelut -
yksikkö;**

Sähköposti;

Hankintapalvelut [Yhteystiedot](#)

Käyntiosoite; rak. 10, 2. kerros

Hankintoihin liittyvät lomakkeet löytyvät Pohjois-Savon
hyvinvointialueen lomakerekisteristä:

LIITTEET

JAKELU Ohjejakelu